

Markedsblikk Juni 2024

Nye prisstigninger på tvers av markedene

Mai ble preget av stigende priser, både på det nordiske futuresmarkedet og på resten av de europeiske energimarkedene, først og fremst gassmarkedet.

Været: Tørt vær det meste av måneden

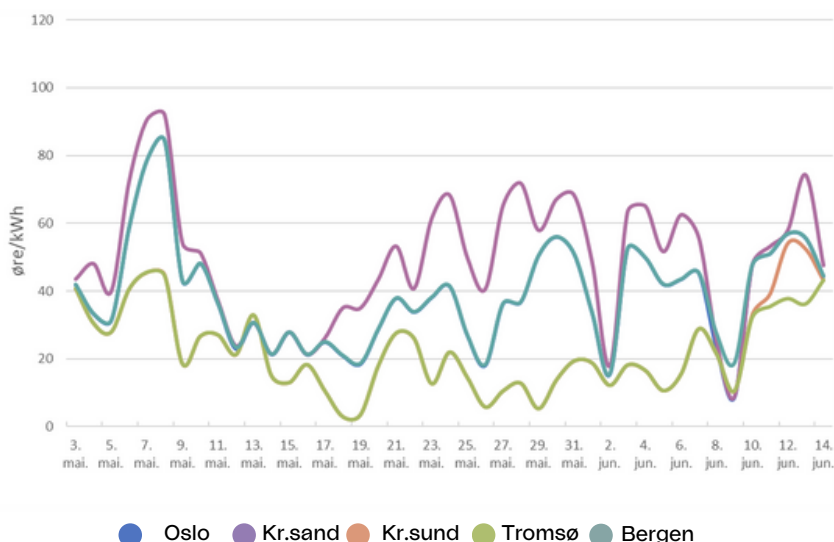
Våren endte svært tørt i Norden. Størstedelen av måneden var preget av regnmengder under normalen for årstiden, noe som bidro til at underskuddet på hydrobalansen økte kraftig og nådde årets hittil høyeste nivå. Til gjengjeld skjøt snøsmeltingen i de nordiske fjellene fart i løpet av mai, og dette var med på å presse spotprisene i bunn i de nordlige delene av Norden.

Årets hittil høyeste priser

Den korte kurven: Vi har vært gjennom en måned med svært voldsomme svingninger på den korte enden av det nordiske terminmarkedet. Det er først og fremst værforholdene som har stått bak denne utviklingen. Første halvdel av måneden var preget av svært tørt vær i Norden, og det lynraskt voksende underskuddet på hydrobalansen førte til at de nærmeste systemkontraktene steg drastisk i pris. I løpet av den siste uken i mai har prisene falt noe tilbake igjen, men systemkontrakten for neste kvartal (Q3-24) ligger ved utgangen av mai på tross av dette hele 22 % høyere enn for en måned siden.

Den lange kurven: Også på den lange enden av futuresmarkedet har det gjennomgående vært stigende priser å berette om den siste måneden. I tillegg til det voksende hydrologiske underskuddet, som også til en viss grad påvirker kontrakten for det kommende året, har pilen pekt oppover både for gassmarkedet og det tyske strømmarkedet i månedens løp. Dermed var veien banet for stigende priser, og systemfuturen for 2025 ligger ved utgangen av mai 10 % høyere enn den gjorde ved begynnelsen av måneden. Underveis i måneden var kontrakten oppe på det høyeste prisnivået vi har sett siden nyttår, etter at vi nå har vært gjennom flere måneder med stigende priser.

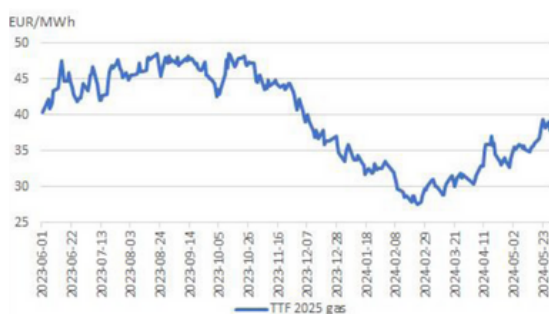
Utviklingen i områdeprisene i øre / kWh.

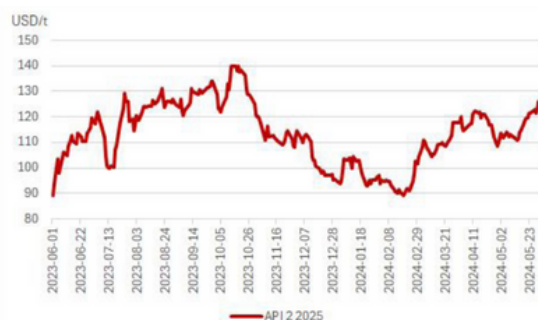
Olje: Oljemarkedet er nærmest det eneste relevante markedet som ikke har opplevd stigende priser i løpet av mai. Prisen på et fat Brent-olje ligger ved utgangen av mai på 81 dollar, og det er 7 % lavere enn for en måned siden. Markedet steg kraftig i april etter at konflikten mellom Israel og Iran eskalerte, men i mai har partene unnlatt å angripe hverandre, og derfor har markedet også fjernet noe av risikopremien. Situasjonen er imidlertid fortsatt ustabil, og nye plutselige opptrappinger i Midtøsten kan føre til umiddelbare prisstigninger i oljemarkedet. OPEC skal i begynnelsen av juni vurdere om man vil videreføre den produksjonspolitikken man har ført de siste to årene.

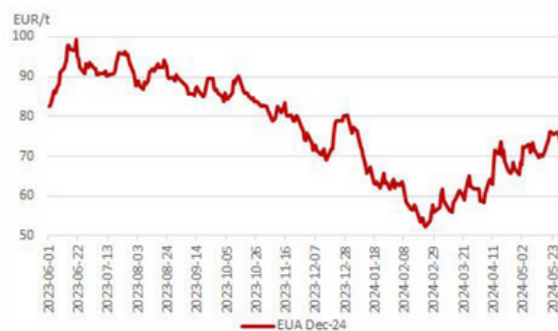
Gass: Mai ble nok en dramatisk måned på det europeiske gassmarkedet. Prissvingningene er ikke så voldsomme som vi har sett tidligere, ikke minst sammenlignet med hva vi opplevde i 2022, men det er ingen tvil om at gassmarkedet er volatilt og fortsatt avgjørende også for strømprisene i Europa. I mai steg gassprisen kraftig både på dags- og futuresmarkedet, og TTF-kontrakten for gass med levering i juli koster nå rundt 35 EUR/MWh, som er 20 % mer enn for en måned siden. Markedet har reagert på økende konkurranse fra Asia om den tilgjengelige globale LNG, frykt for en total stans av russisk gass til Europa samt produksjonsproblemer i Norge.

Kull: Etterspørselen etter kull i Europa er fortsatt relativt lav, lagerbeholdningen på de store kullterminalene er relativt lav, og importen fra andre verdensdeler er også lav. Det er altså ikke endret stort på den fundamentale situasjonen, der kull ikke har vært et toneangivende marked inntil videre i 2024. I mai steg prisene likevel, noe som først og fremst kan tilskrives de stigende gassprisene. Korrelasjonen med gass er nemlig fortsatt svært tydelig i gassmarkedet, og vi forventer ikke at dette bildet vil endre seg gjennom sommeren, da kull kommer til å forbli et reaktivt marked

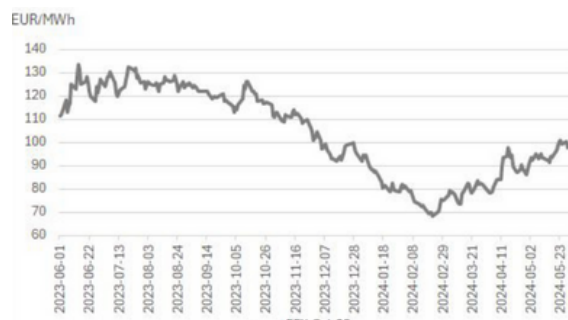
CO2: På det europeiske CO2 -kvotemarkedet var mai også gjennomgående preget av stigende priser. Vi har lenge sett en situasjon i markedet der spekulative aktører har tatt korte posisjoner, men dette bildet er i ferd med å endre seg ved utgangen av måneden. Stigende gasspriser har også vært avgjørende for CO2-markedet. I slutten av måneden virket det som om CO2 -kvotemarkedet fant fotfeste og handlet her innenfor et relativt snevert vindu. Benchmark-kontrakten i markedet koster ved utgangen av mai 75,48 EUR/t, som er 10 % høyere enn en måned tidligere og også nært årets hittil høyeste nivå.

Hydrologi: En av de avgjørende årsakene til at prisene på systemnivå steg så kraftig som de gjorde, ikke minst i begynnelsen av mai, var at den hydrologiske situasjonen ble merkbart forverret. Etter en lang tørr periode i Norden vokste underskuddet på hydrobalansen til hele 25 TWh – det største underskuddet på nesten ett år. I slutten av mai begynte det å tikke inn litt våtere værutsikter, noe som betyr at balansen «bare» har et underskudd på rundt 15 TWh ved utgangen av måneden. Det endrer likevel ikke på det faktum at markedet går sommeren i møte med en svært svekket hydrologisk situasjon i Norden.

Tyskland: Sett i lys av de store prisstigningene på gass og CO2 i mai, var det ingen overraskelse at det tyske strømmarkedet også steg i pris. For første gang så langt i år oversteg den tyske 2025-futureskontrakten i mai 100 EUR/MWh, og det er nettopp rundt dette prisnivået kontrakten ligger ved utgangen av måneden, noe som er 10 % høyere enn da måneden startet. Prisdifferansen mellom Tyskland og Norden har – til tross for at de nordiske futureskontraktene også har steget – vokst i løpet av mai. Det betyr at EPADene i den sørlige delen av Norden, først og fremst i Danmark, også har steget.

Konklusjonen.

Den korte kurven: Vi kommer fra en måned der vi har sett svært store prissvingninger på den korte enden av futuresmarkedet i Norden. Nå er spørsmålet hvilken vei pilen peker i juni, og det er verdt å merke seg at vi de siste månedene har opplevd spotpriser som er litt lavere enn det markedet handlet til før disse kontraktene gikk i levering. Vi tror mest på en nøytral trend for de nærmeste måneds- og kvartalskontraktene i løpet av juni. Markedet har opplevd store prisstigninger i mai, men så lenge det tyske markedet ligger så høyt som det gjør, vil det nordiske markedet være relativt motvillig mot å handle nedover, med mindre Tyskland også faller. Derfor står vi i en situasjon der værutsiktene skal være kontinuerlig svært våte før det kan presse markedene nedover, ettersom en merkbar bedring i hydrobalansen naturligvis vil kunne ha en innvirkning på prisene.

Den lange kurven: Det er i det hele tatt verdt å merke seg prisspennt mellom Tyskland og Norden i øyeblikket. For 2025-kontraktens vedkommende er dette spennet akkurat nå ca. 50 EUR/MWh, og det er et ganske stor spenn som markedet gjerne hadde sett ble mindre. Dette kan selvsagt både skje ved at Tyskland faller eller at Norden stiger. På grunn av den svært volatile situasjonen i det tyske gassmarkedet, som vi beskriver et annet sted i denne publikasjonen, er det priset inn en viss risikopremie i Tyskland, og dette vil sannsynligvis fortsette å være tilfellet i juni. Når det gjelder årskontraktene, forventer vi en svakt økende eller nøytral trend i juni. Muligheten for prisstigninger er i den grad til stede, hvis de nåværende risikomomentene i gassmarkedet blir til virkelighet. Da vil det tyske strømmarkedet stige kraftig og trekke Norden med seg. Det er imidlertid også en viss sannsynlighet for at det ikke kommer noen endringer i gassleveransene i juni, og i så fall vil markedet stabilisere seg.

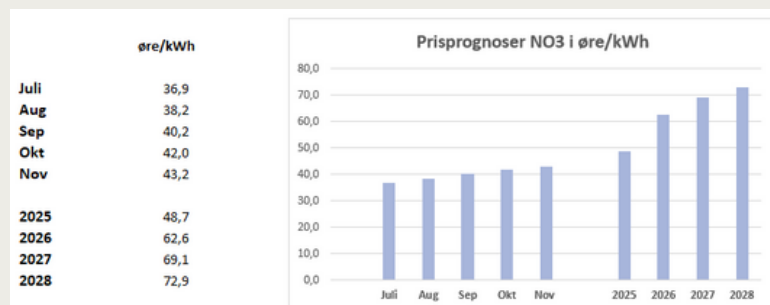
Kjernekraft.

Vi er nå midt i høysesongen for produksjonsstans ved de nordiske kjernekraftreaktorene. Atskillige reaktorer i både Sverige og Finland har vært ute av drift den siste måneden, og bildet ser ut til å fortsette i juni. Det er på denne tiden på året at nedstengningene best kan betale seg, ettersom forbruket er fallende og produksjonen fra kildene til hydroenergi vanligvis er høy.

Hold øye med.

1. Gass fra Russland: Situasjonen rundt de russiske gassleveransene til Europa har begynt å dominere markedene mer og mer i det siste. Som de fleste vet, opphørte størstedelen av den europeiske gassimporten fra Russland i 2022, men enkelte land i Sør- og Sentral-Europa kjøper fortsatt russisk gass. Gassen blir transportert gjennom en rørledning som går gjennom Ukraina. Avtalen mellom Russland og Ukraina om at Ukraina skal fungere som transittland, og som har eksistert de siste årene til tross for krigen mellom de to landene, utløper ved nyttår. Mye tyder nå på at den ikke vil bli fornyet, ettersom krigen fortsetter å eskalere. Den russiske gassen kan imidlertid opphøre allerede i løpet av de kommende uker og måneder. Østerrike kan etter en domstolsbeslutning bli tvunget til å stanse gasskjøpene i Russland allerede i juni. Markedene følger med for å se om dette blir tilfellet, og om det potensielt også kan komme til å påvirke andre land. Dette blir av avgjørende betydning i juni.

Prisprognose for Midt-Norge - NO3.

Snøsmeltingen i de nordlige delene av Norden påvirket spotmarkedet spesielt i andre halvdel av mai. Den førte til et kraftig prisfall både på systemet og i de nordlige prisområdene. Til gjengjeld holdt prisene seg høye, særlig i Danmark, men også i Sør-Sverige og Sør-Norge, og bildet med de store prisforskjellene ser ut til å fortsette i juni.

Ta gjerne kontakt for en hyggelig kraftprat!

Turid H. Sevaldsen, KAM-Storkundeansvarlig

Mobil: +47 99 28 15 04 / E-post: turids@neas.mr.no

NEAS